

Helyi értékre vonatkozó értékvizsgálati dokumentáció

1. Kép Összkép az északkeleti irányból

Objektum neve

Földrajzi azonosítók

<i>Cím (irányító számmal):</i>	1126 Budapest, Böszörményi út 31.
<i>Helyrajzi szám(ok):</i>	8252

Helyszínrajz

A helyi érték meghatározása

Megnevezése:	Kétlakásos családi ház
Fajtája:	Villaépület
Típusa:	Utcavonalon álló
Stílusa:	szecessziós
Jellemző datálása:	1910. (Az adat forrása: BFL tervek)
Tervezője:	Nagy Károly

Funkció

Egykori funkció(k):	Családi ház
Jelenlegi funkció:	Társasház

A helyi érték eszmei értékei és jelentősége

Az épület a 20. sz. eleji, hegyvidéki szecessziós családi villaépítészet egy kvalitásos és jó állapotban fennmaradt emléke. A villa számos építés-korabeli elemét máig megőrizte, így alaprajzi kontúráját, homlokzati nyílásrendszerét, lépcsőházát, színes üveglakait, kovácsoltvas ablakrácsait, kapuját és kerítését. Az épület az utcakép szempontjából meghatározó.

Értékes szerkezetek, burkolatok, stb.

Alaprajzi kontúr, beépítés, tömeg, tetőforma

Az épület máig megőrizte építés-korabeli alaprajzi kontúrját, tömegét és tetőformáját, melyek építészeti értéket képviselnek.

Homlokzati plasztika

Az épület máig megőrizte visszafogott, kevés elemmel operáló homlokzati díszítését, így a földszint és az emelet között húzódó vékony osztópárkányt, valamint az emeleti ablakok szemöldökpárkányához kapcsolódó, az egész főhomlokzaton végighúzódó és az oldalhomlokzatokra is beforduló szalagot. Szintén megmaradt az ablakok keretezése, oromzatos szemöldökpárkánya. Az északi oldalon a lépcsőházi tömeg oldalán a vakablakot és alatta a körablakot hasonló keretezés veszi körbe. Szintén a lépcsőházi tömeg északi homlokzata lépcsős oromfallal végződik, az oromzat vonalát vakolatsáv kíséri. A főhomlokzat megjelenésének egyik meghatározó eleme az emeleti szinteken lévő erkély, melyet négy markáns, egyszerű, háromszög alakú konzol támaszt alá.

A homlokzati plasztika építészeti értéket képvisel.

Homlokzati anyaghasználat

Az épület utcai homlokzatán a lábazat fűrészelt mészkőlapokból áll, az oldalhomlokzatokon ez kváder formára faragott, de homlokoldalán rusztikus felülettel képzett mészkőlapokat találunk, felette a homlokzat vakolt. A bejárat előtt rózsaszín műkő lépcsőfokokat találunk. A tetőfedés anyaga cserép. A homlokzati anyaghasználat fontos része a kovácsoltvas elemek, melyeket lejjebb írok le.

Ez a homlokzati anyaghasználat megegyezik az építés-korabeli kialakítással, ami építészeti értéket képvisel.

Homlokzati nyílásrendszer

Az archív tervek a jelen állapottal egybevetve kijelenthető, hogy az épület zömében máig megőrizte homlokzati nyílásrendszerét. Egyetlen jelentős eltérésként utcai homlokzatának negyedik tengelyében nyíló üzletbejáratot említhetjük, mely az 1911. évi terven ablakként szerepel, azonban mivel ezen ajtó előtt is szecessziós stílusú rácsot találunk, feltételezhető, hogy tervváltoztatásról van szó, és eredetileg itt is boltportál nyílott.

Az eredeti homlokzati nyíláskiosztás építészeti értéket képvisel.

Homlokzati nyílászárók

Az épület építés-korabeli ablakainak zömét megőrizte. Ezek az építés korára jellemző, kapcsolt gerébtokos szerkezetű, kétrétegű, befelé-, befelé felnyíló, kétszárnyú ablakok, szellőzőszárnyakkal. Az ablakokhoz a felsőbb szinteken esslingeni típusú redőny tartozik.

Az emeleti erkélyajtó hevedertokos szerkezetű, kétrétegű, kétszárnyú ajtó, felülvilágítóval. A bejáratú ajtó hevedertokos szerkezetű, kétszárnyú, egyrétegű ajtó, a váz-táblázatos szárnyak tömör mellvéd felett üvegezettek, az üvegezett mezők előtt kovácsoltvas rácsot találunk.

Az üzlet ablakait és bejáratát cserélték, újak.

Az épület eredeti nyílászáró-szerkezetei építészeti értéket képviselnek.

Kovácsoltvas elemek a homlokzaton

A homlokzaton gazdagon díszített, szecessziós stílusú kovácsoltvas elemeket találunk.

A bejárati ajtó üvegezett mezője előtti kovácsoltvas rácsot fentebb említettem.

A bejárati ajtó feletti előtető konzolja szecessziós stílusú, kovácsoltvas elem.

Az üzletek utcára nyíló ablakai előtt hajlított elemekből összeállított, szegecselt vasrácsokat találunk. Hasonló vasrácsot találunk az épület középtengelyében nyíló és a negyedik tengelyben nyíló üzletbejárat előtt is.

Az emeleti szinteken található erkélyeken szecessziós díszű kovácsoltvas korlát látható.

Szintén az emeleti, főhomlokzati ablakok előtt kovácsoltvas virágládatartó kosarak láthatók.

Az épület déli, polygonális alaprajzú tömegén nyíló ablakok előtt alacsony, a redőny mögé simuló, a tokszerkezetbe visszahúzott, szecessziós díszű kovácsoltvas korlátok láthatók.

A kétszárnyú kertkapu szecessziós kovácsoltvas díszítést kapott.

A homlokzat kovácsoltvas elemei építészeti értéket képviselnek.

Színes üveglablak a lépcsőházban

A lépcsőházi ablakok egyike gerébtokos szerkezetű, egyrétegű, kétszárnyú ablak, szellőzőszárnyal. Az ablakszárnyak üvegosztó bordákkal kisebb téglalap és négyzet alakú mezőkre osztott, melyekben zöld, vörös és színtelen ablaküvegszemeket találunk.

Az épülettel egykorú szerkezet, építészeti értéket képvisel.

Lépcsőház

Az épület északi oldalán, a homlokzat elő lépő tömegben található lépcsőház kétkarú, egyenes vonalú lépcső, műkö lépcsőfokokkal, orsótér nélkül. A lépcsőt szecessziós kovácsoltvas korlát kíséri. Az épülettel egykorú lépcső építészeti értéket képvisel.

Helyi érték állapota

Az épület karbantartott, jó műszaki állapotban van.

Rövid indoklással egybekötött javaslat

Az épület a 20. sz. eleji, hegyvidéki szecessziós családi villaépítészet egy kvalitásos és jó állapotban fennmaradt emléke. A villa számos építés-korabeli elemét máig megőrizte, így alaprajzi kontúráját, homlokzati nyílásrendszerét, lépcsőházát, lépcsőházi színes üveglablakát, kovácsoltvas ablakrácsait és egyéb kovácsoltvas elemét, kapuját és kerítését. Az épület az utcakép szempontjából meghatározó.

Összefoglalásul fentiek miatt az épületet helyi egyedi védelemre javaslom.

Budapest, 2025.02.08.

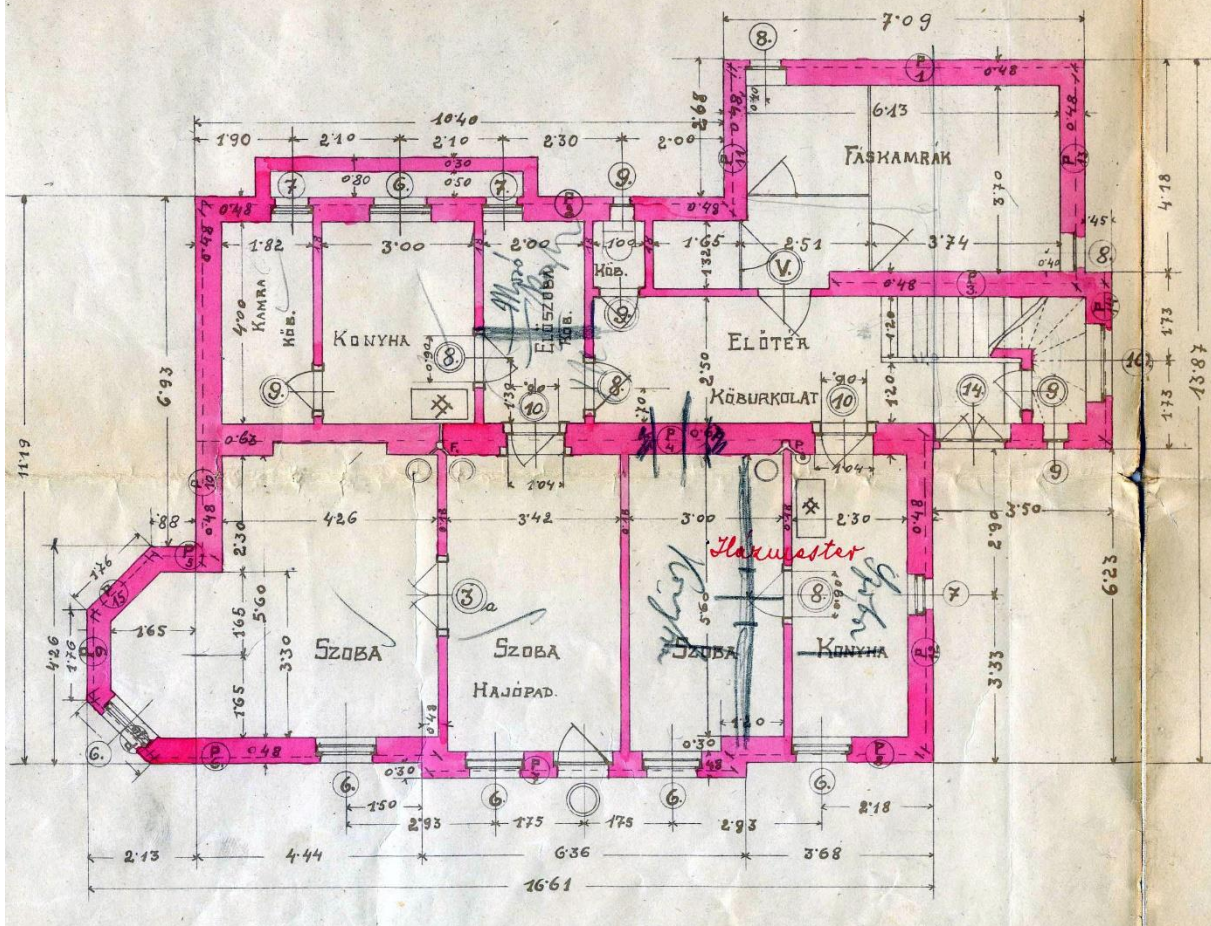
készítette: Rozmann Viktor
ellenőrizte:

MELLÉKLETEK

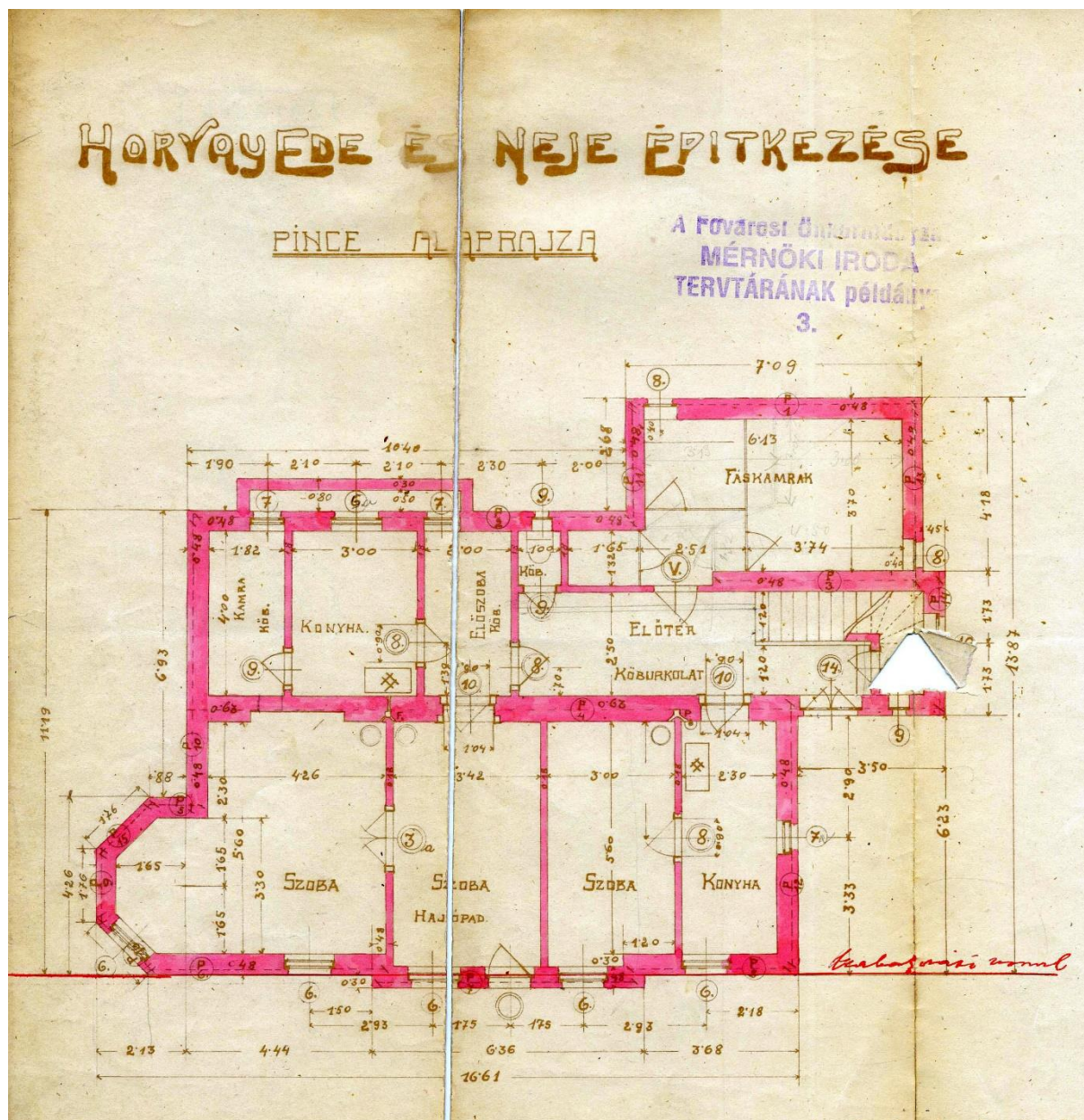
Archív tervek
Fényképek

HORVÁY EDE ÉS NEJE ÉPÍTKEZÉSE

PINCE ALAPRAJZA

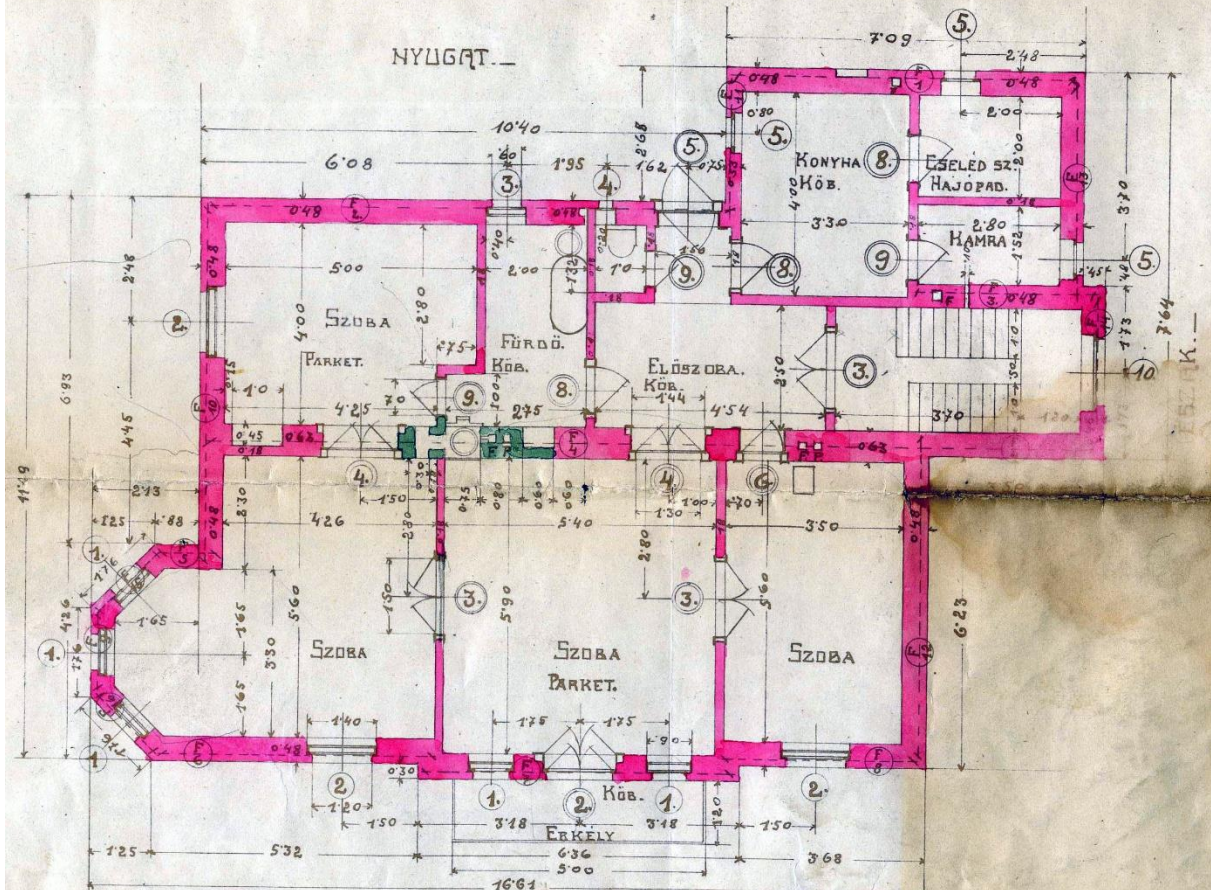
2. kép Pince alaprajz, 1910

3. kép Kivitelezési terv, pince

I. BÖSZÖRMÉNYI ÚT 31.SZ. ALATT

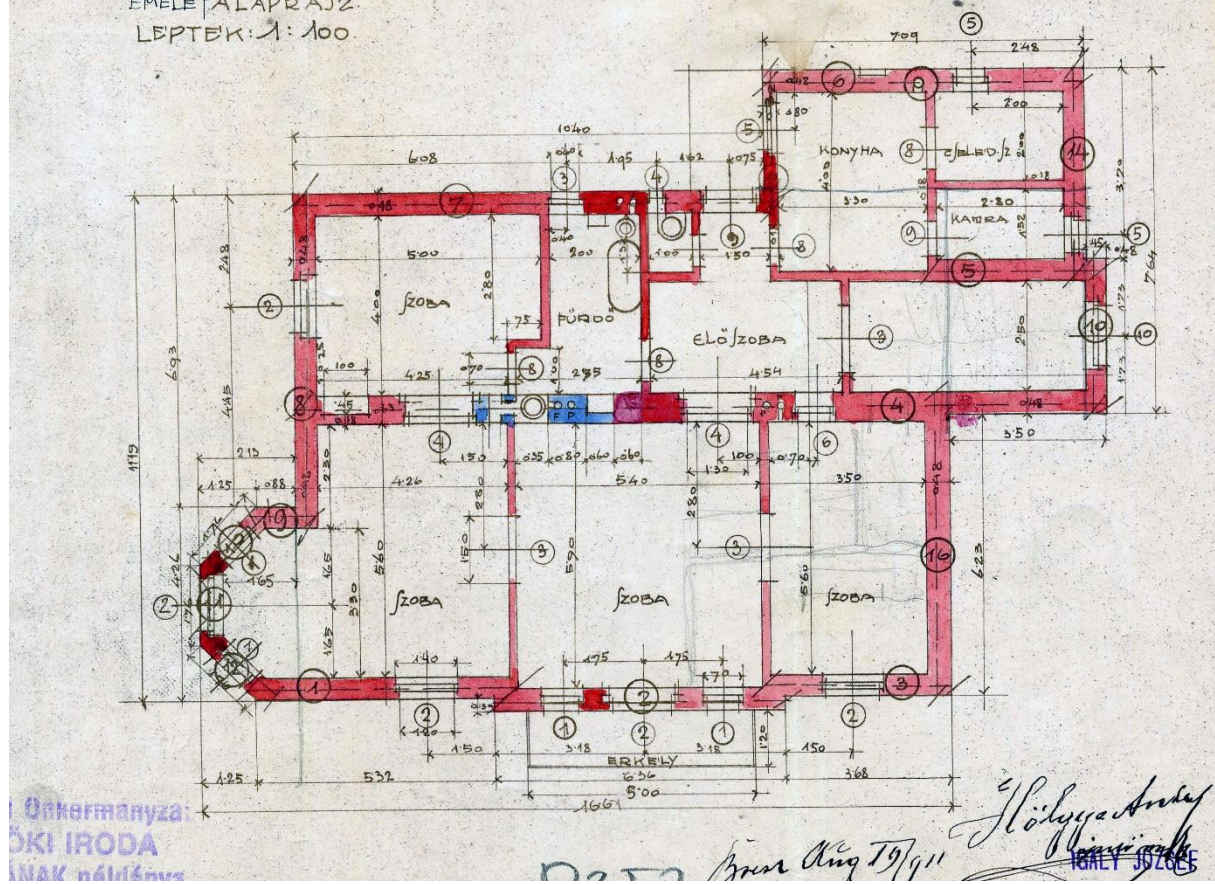
FÖLDSZINT ALAPRAJZ

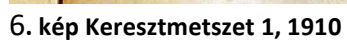
4. kép Földszinti alaprajz, 1910

NAGY/ HORVAY EDE ÜR/ NEJE EDITKEZE/E.
IKER. BÖ/ZÖRMENY-UT. 31./ZALATT.

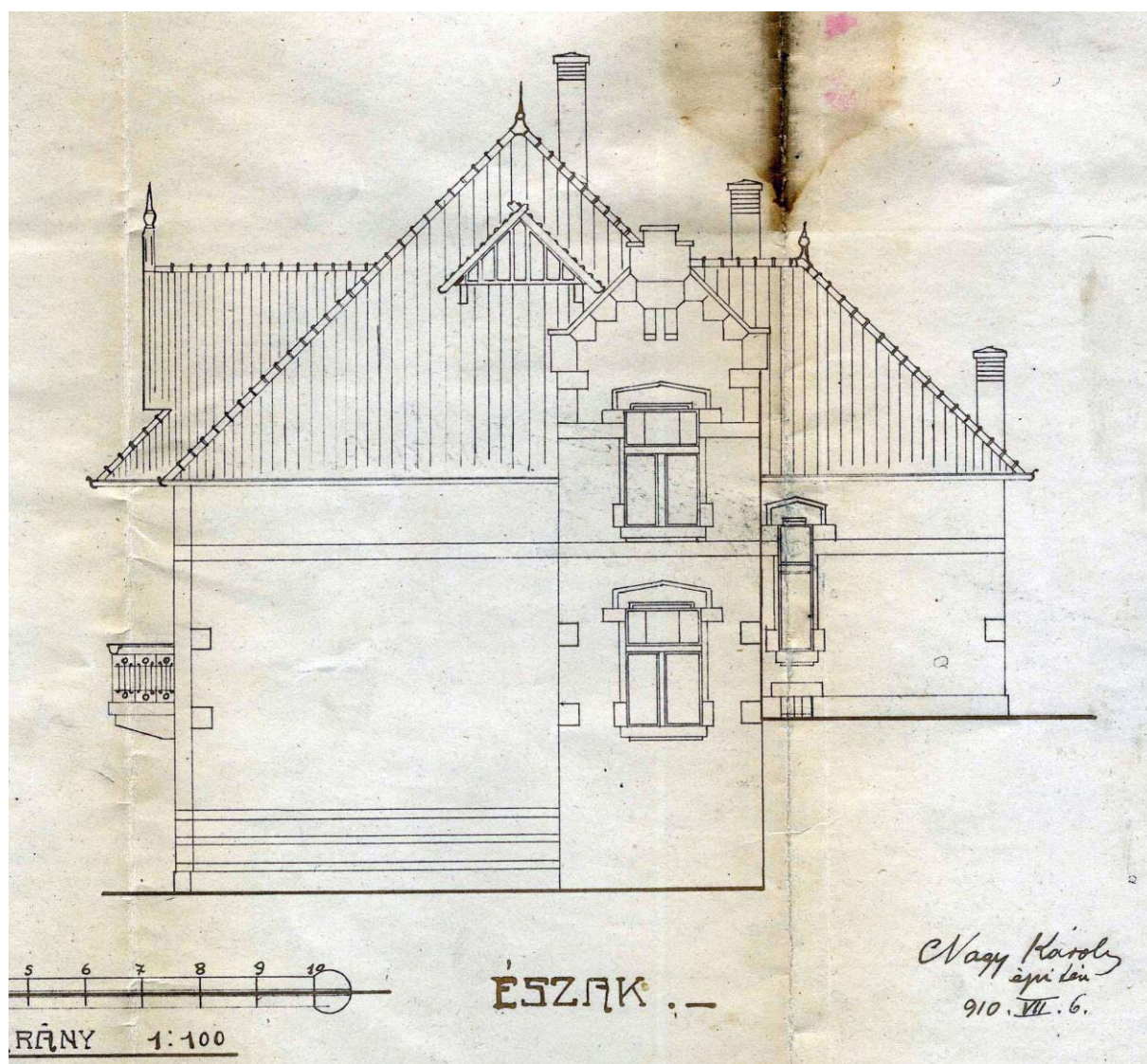
EMELETALAPRAJZ.
LEPTEK: 1: 100.

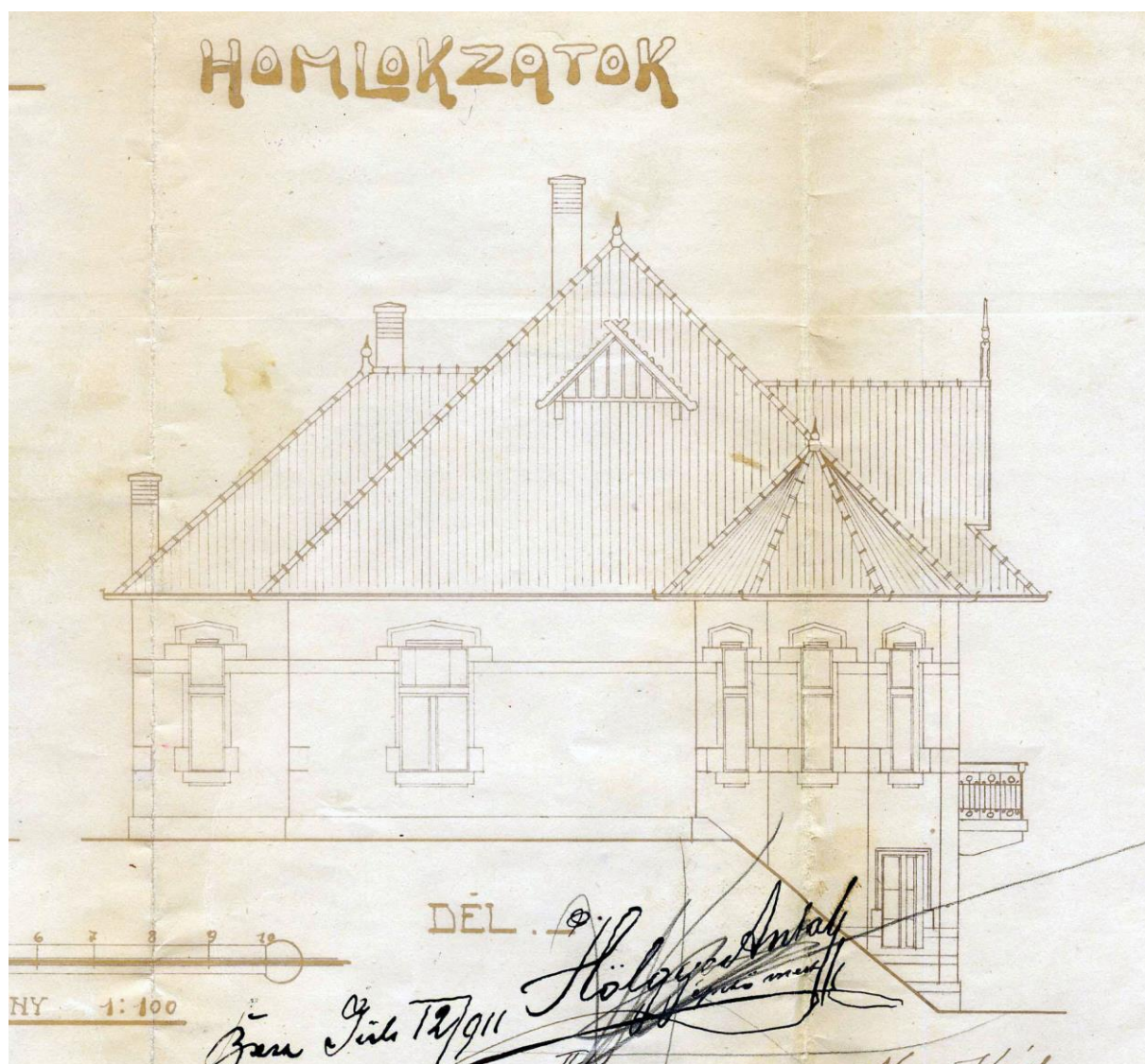
5. kép Emeleti alaprajz

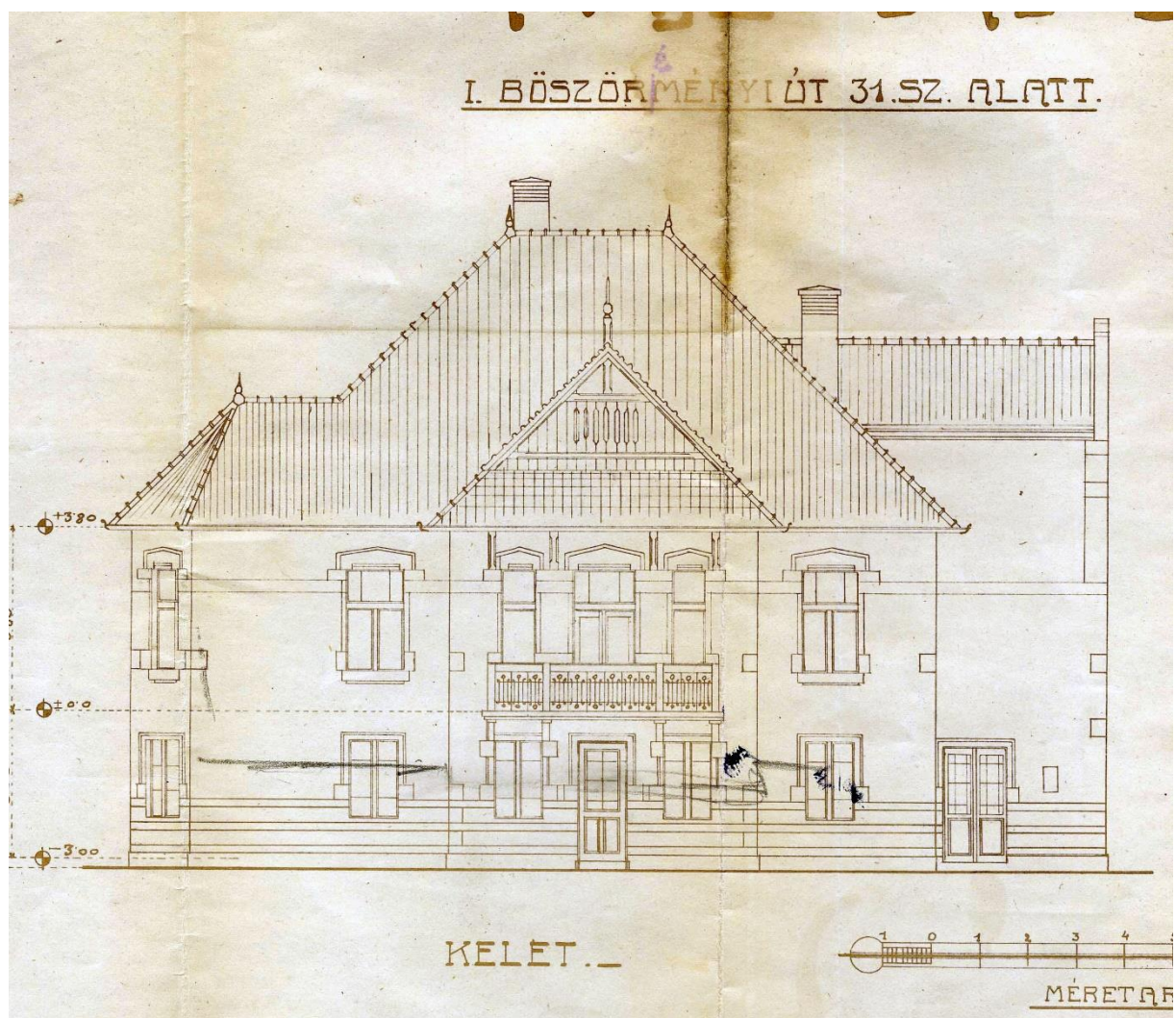
6. kép Keresztmetszet 1, 1910

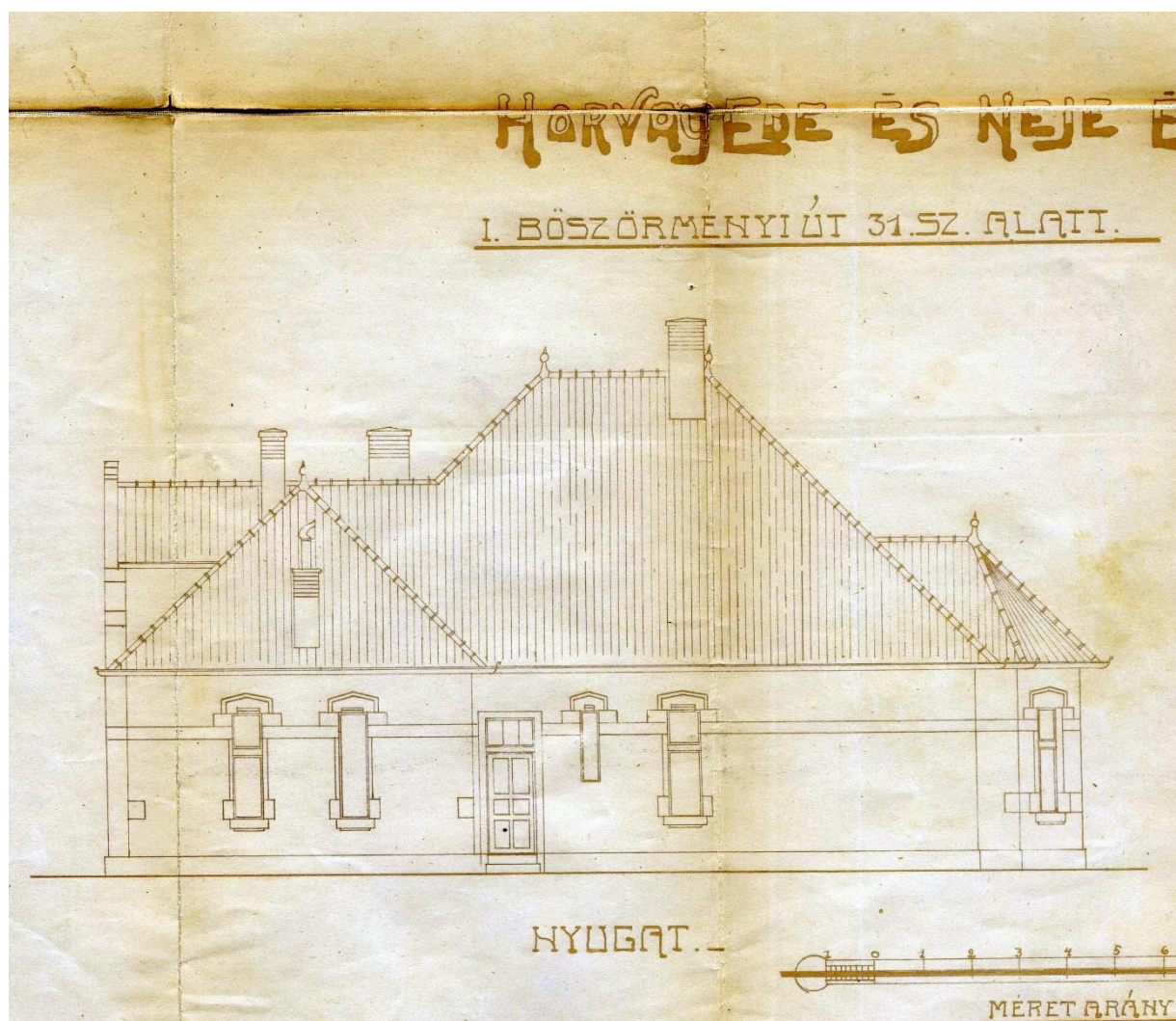
8. kép Északi homlokzat, 1910

9. kép Déli homlokzat, 1910

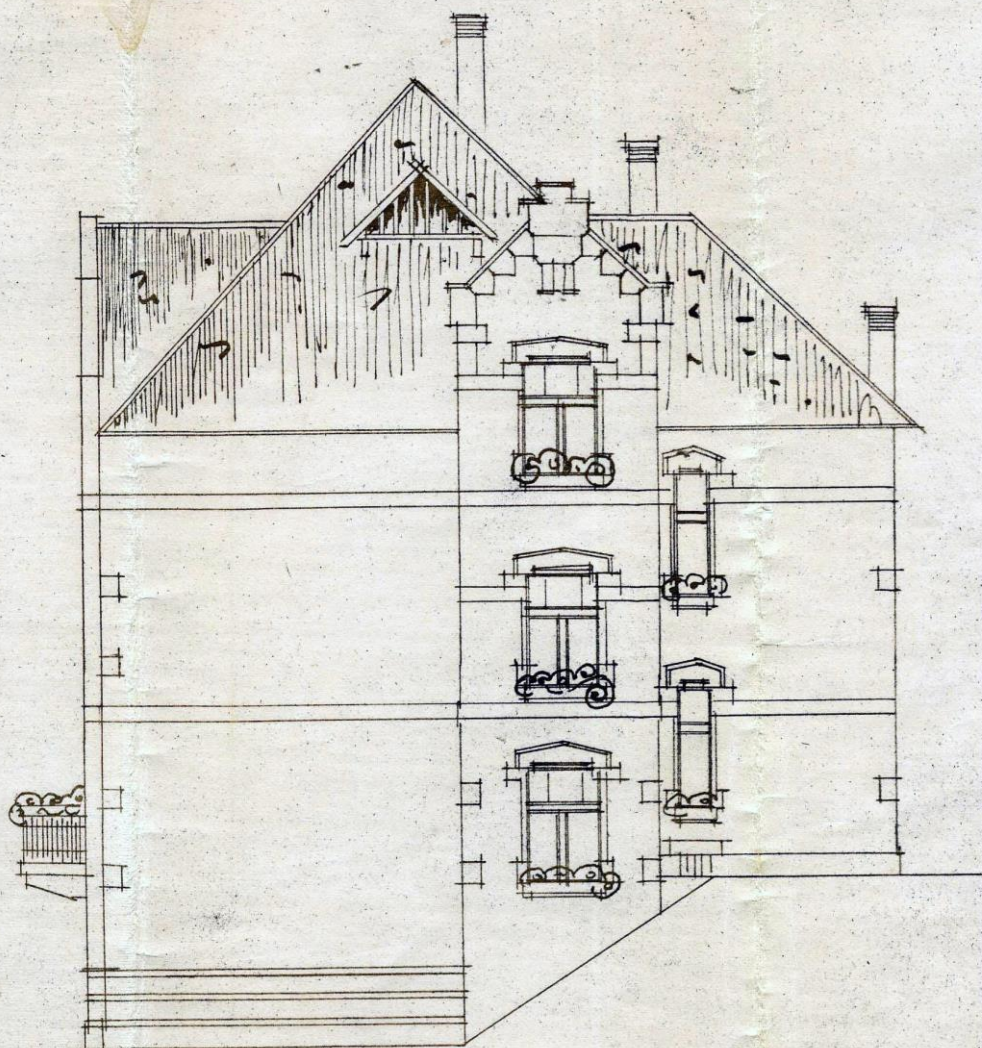

10. kép Keleti homlokzat, 1910

11. kép Nyugati homlokzat, 1910

nyzai
DA
ánya

52

12. kép Északi homlokzat, 1911

NY. HORVAY EDE ÚR/NEJE EÖRTKEZE/E
KER. BÖZÖRMENY-UT. 34. ZALATT.

HOMLOKZATON
LEPTEK 1:100

A Fővárosi Önkormányzat
MÉRNÖKI IRODA
TERVTÁRÁNAK példány
3.

Bese aug 1911 Hölgye Antal
KÖNYV-ÉRTÉKELŐ
KÖNYVESM. ÉPÍTÉS-VÁLLALKOZÓ
III. ker. Szeged ház 14. 44.

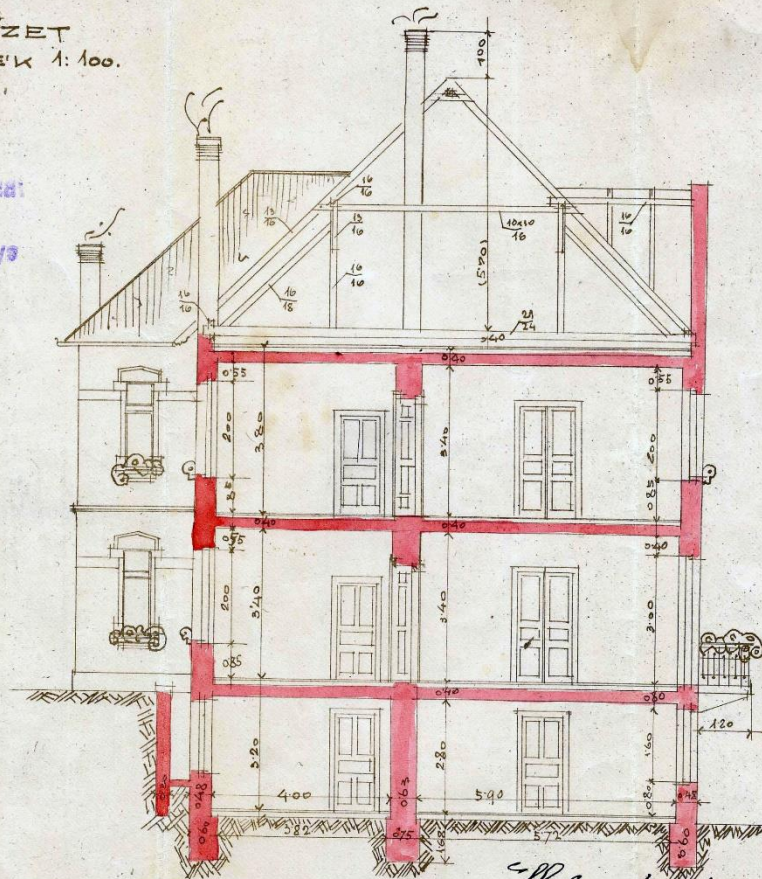
8252

13. kép Keleti homlokzat, 1911

NAGY/HORVAY EDEURÁNYEJE ÉPÍTKEZÉSE.
IKER. BÖZÖRMENY-UT. 31. SZÁLATT.

METSZET
LEPTÉK 1:100.

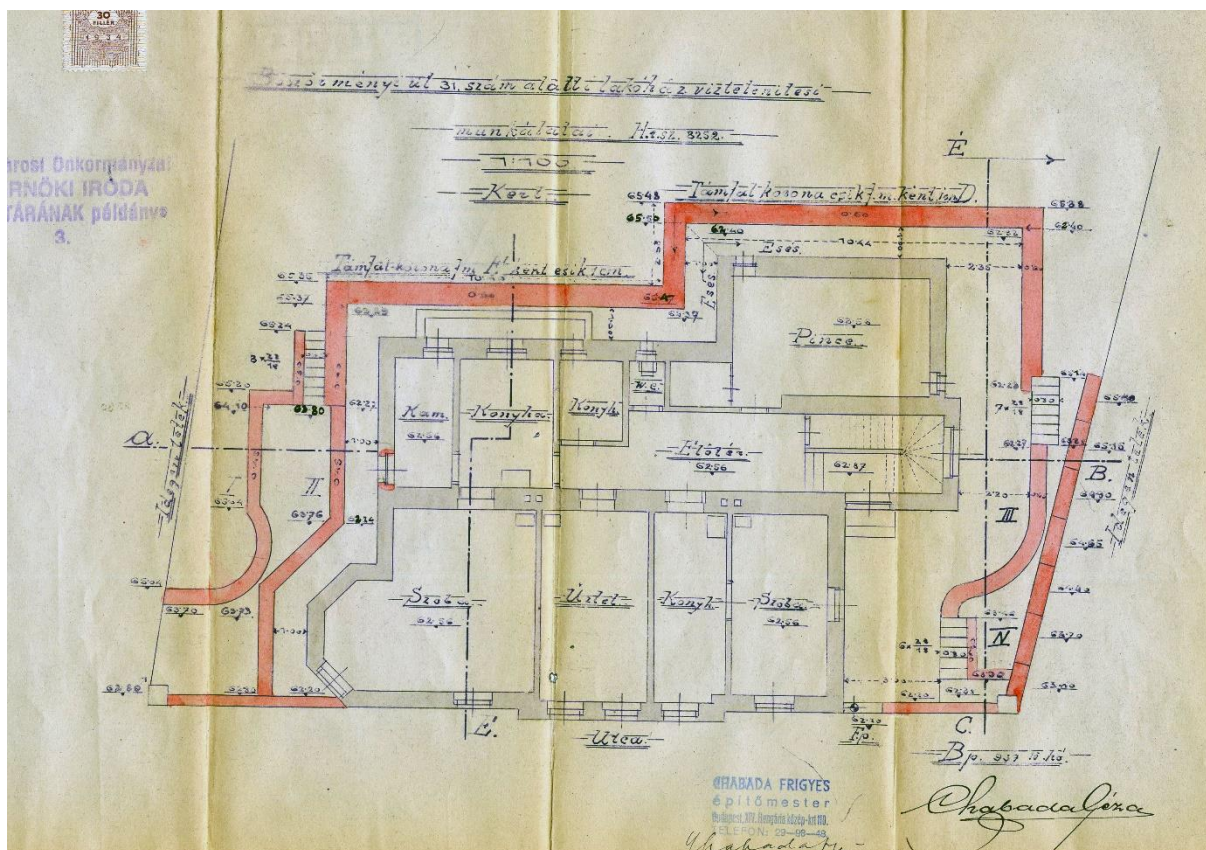
Fővárosi Önkormányzat
MÉRNÖKI IRODA
FŐTÁRÁNAK példány
3.

3.20
3.80
3.80
10.80

Aug 19/11 Nagy József
8252
NAGY JÓZSEF
KÖZVETLEN ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ
II. KÖL. SZÁMÁRA: 11. SZ. 14.
Nagy József

14. kép Keresztmetszet, 1911

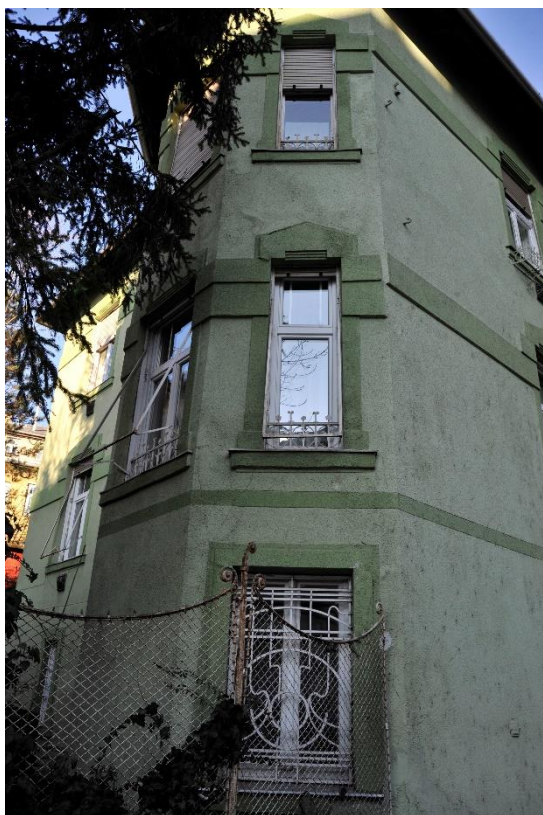
15. kép Vízvezetés terve, 1937

16. kép Keleti homlokzat, összkép

17. kép Északi homlokzat

18. kép Az épület délkeleti sarka az utca felől

19. kép Erkély a főhomlokzaton

20. kép Erkélykorlát

21. kép A főhomlokzat középrizalitjának emeleti szakasza

22. kép A főhomlokzat középrizalitjának földszinti szakasza

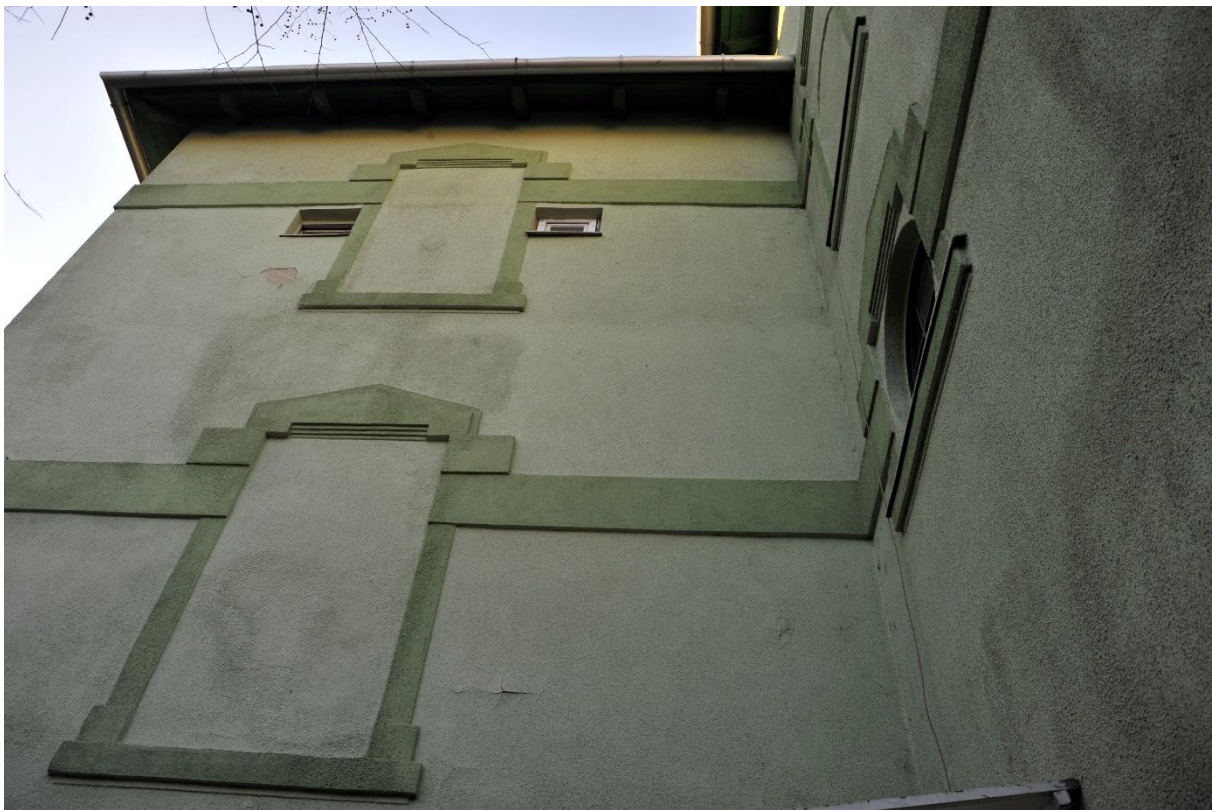
23. kép Kovácsoltvas virágládatartó kosár a főhomlokzaton

24. kép Bejárat ajtó

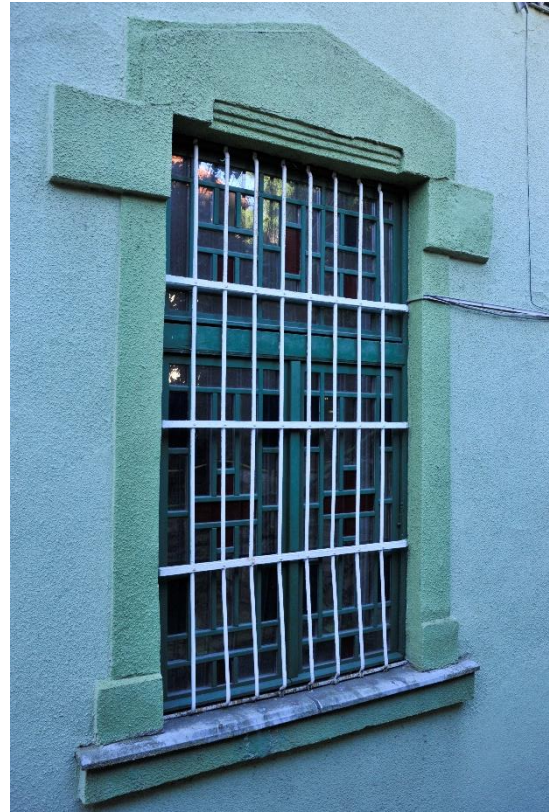
25. kép Északi homlokzat, részlet

26. kép Az északi homlokzat részlete

27. kép A lépcsőházi tömb ablakai

**28. kép Északi homlokzat, földszint, építés-
korabeli rács az ablakon**

29. kép Előtető a bejárat felett

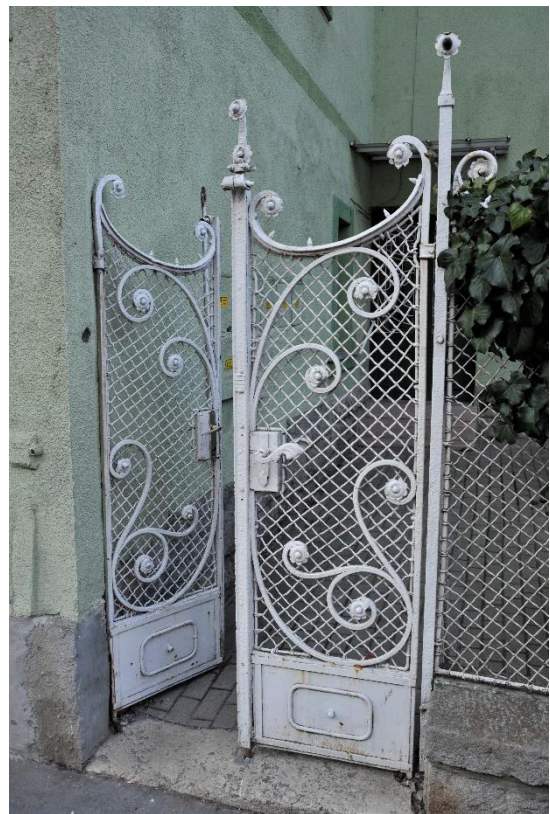
30. kép Lépcsőház, részlet, Balassa János, 2011

31. kép Lépcsőházi ablak, Balassa János, 2011

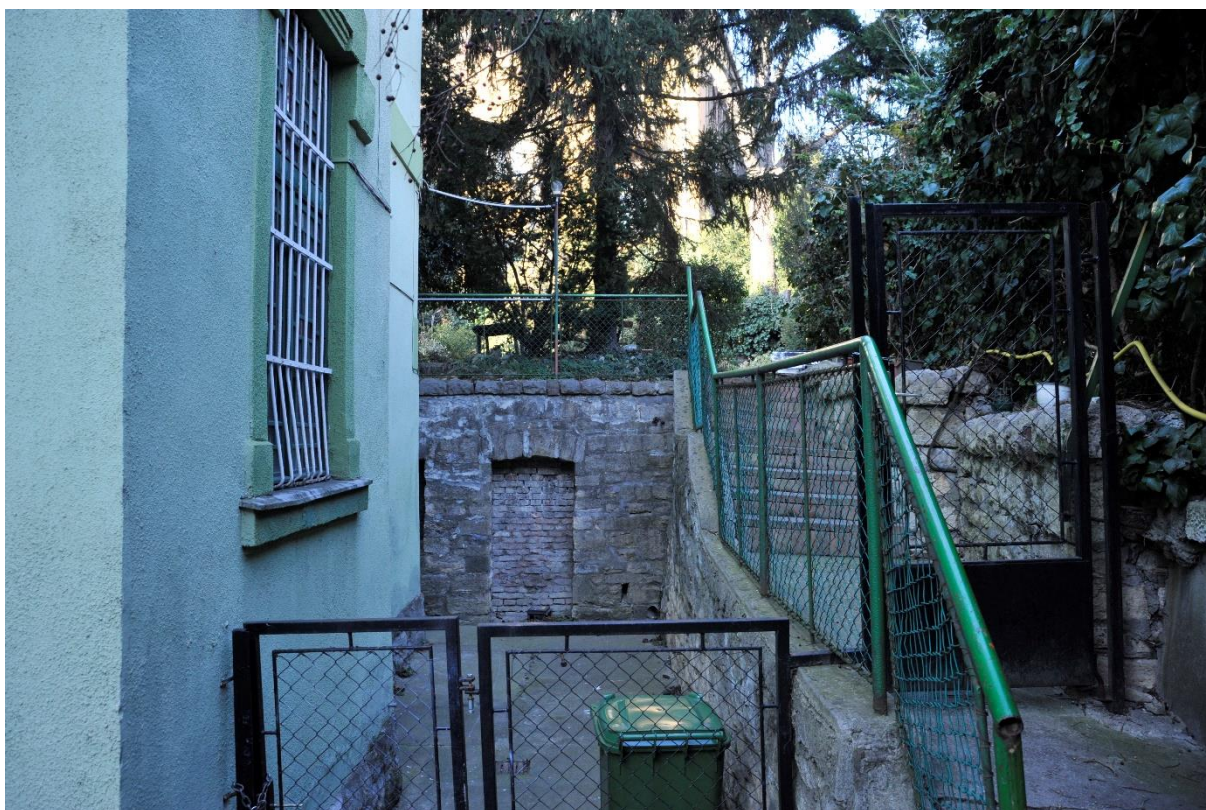
32. kép Az épülettel egykorú ablakrács

33. kép Kapu

34. kép Kerítés az épülettől délre

35. kép Északi oldalkert